

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

ПЛІЄВА Вікторія Романівна

УДК 364.4:314.151.3-054.73]:330.526](477)

**ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ З ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИМИ
ОСОБАМИ У СФЕРІ ЗАЙНЯТОСТІ**

спеціальності 231 – «Соціальна робота»

АФТОРЕФЕРАТ

магістерської роботи

за освітньою програмою «Соціальна робота»

Миколаїв – 2020

Магістерською роботою є рукопис.

Роботу виконано в Чорноморському національному університеті імені Петра Могили,
Міністерство освіти і науки України.

Науковий керівник: доктор наук з державного управління, професор

ПАЛАГНЮК Юліана Вікторівна

Чорноморський національний університет
імені Петра Могили.

Рецензент: кандидат політичних наук, доцент

БОНДАР Анна Леонідівна

Чорноморський національний університет
імені Петра Могили.

Захист відбудеться 26 лютого 2020 року о 10.00 на засіданні кафедри соціальної роботи, управління і педагогіки Чорноморського національного університету імені Петра Могили, за адресою: 54003, м. Миколаїв, вул. 1-а Воєнна, 2.

З роботою можна ознайомитись на кафедрі соціальної роботи, управління і педагогіки Чорноморського національного університету імені Петра Могили, за адресою: 54003, м. Миколаїв, вул. 1-а Воєнна, 2.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність дослідження. Економічна криза в Україні, проведення тривалої антитерористичної операції / операції Об'єднаних сил (далі – АТО/ООС), значний розрив господарських зв'язків з непідконтрольними територіями Луганської та Донецької областей та Автономної Республіки Крим негативно позначається на стані ринку праці в цілому в країні. Тому моніторинг ситуації на вітчизняному ринку праці є актуальним завданням науковців та органів державного управління. У Донецькій та Луганській областях тимчасово окупованими є 41 територія, яка включає в себе: райони, міста, селища міського типу і села. Україна посідає дев'яте місце в світі за кількістю біженців та було офіційно зареєстровано 1,6 млн внутрішньо переміщених осіб.

В Україні у зв'язку з вищезазначеним було прийнято Закон «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб». Він відповідно до Конституції та законів України, міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, встановлює гарантії дотримання прав, свобод та законних інтересів внутрішньо переміщених осіб. Особливим так званим сегментом на ринку праці за останні роки залишаються внутрішньо переміщені особи як громадяни з території проведення АТО/ООС та Автономної Республіки Крим, які були вимушені переміститися в інші регіони від меж проведення бойових дій.

Проблемами ринку праці в Україні займаються чимало українських вчених: Ю.Барський, О.Герасименко, О.Єрмоленко, В.А.Козицький, Е.Лібанова, М.О.Оліскевич, Л.Фокас та окремі інститути: Інститут перепідготовки кадрів державної служби зайнятості, Інститут демографії та соціальних досліджень.

Проблемі зайнятості внутрішньо переміщених осіб присвячені праці Я.Кабуши, О.Макарової; інші дослідження присвячені соціальному захисту внутрішньо переміщених осіб, проте в умовах фактичної консервації конфлікту на сході країни проблема інтеграції внутрішньо переміщених осіб

до локальних ринків праці в Україні залишається актуальною. Питання забезпечення зайнятості серед внутрішньо переміщених осіб є важливим як для суспільства, так і для держави. Однією з таких значних проблем є їх працевлаштування на новому місці. Ігнорування вказаної проблеми може призвести до відсутності кваліфікаційного кадрового потенціалу в країні, підвищення рівня незайнятості, злочинності серед цієї верстви населення. Тому актуальним є дослідження особливостей роботи з внутрішньо переміщеними особами у сфері зайнятості.

Мета магістерської роботи є теоретично обґрунтувати, емпірично дослідити особливості роботи з внутрішньо переміщеними особами у сфері зайнятості та запропонувати рекомендації щодо удосконалення роботи з цією категорією населення.

Для досягнення поставленої мети було визначено такі **завдання**:

- проаналізувати понятійно-категоріальний апарат дослідження та особливості соціальної роботи щодо внутрішньо переміщених осіб;
- охарактеризувати зарубіжний досвід адаптації внутрішньо переміщених осіб на ринку праці;
- визначити соціально-психологічні особливості внутрішньо переміщених осіб;
- дослідити проблеми внутрішньо переміщених осіб на ринку праці та державну політику щодо їх вирішення;
- розробити програму, провести дослідно-експериментальну роботу з внутрішньо переміщеними особами у сфері зайнятості та запропонувати рекомендації щодо її удосконалення.

Об'єктом магістерської роботи є внутрішньо переміщені особи як феномен сучасного українського суспільства.

Предметом дослідження магістерської роботи є особливості роботи з внутрішньо переміщеними особами у сфері зайнятості.

Методи дослідження. В процесі розробки роботи були використані такі методи дослідження:

- теоретичний – вивчення, аналіз і узагальнення з даної проблеми, синтез, порівняння вітчизняного і зарубіжного досвіду адаптації внутрішньо переміщених осіб на ринку праці та узагальнення даних;

- емпіричний – діагностичний метод (методи анкетування, бесіди та інтерв'ювання з внутрішньо переміщеними особами);

- статистичний – для опрацювання отриманих у результаті дослідження даних.

Теоретичне значення. У роботі теоретично обґрунтовано поняття «внутрішньо переміщена особа», охарактеризовано причини та наслідки безробіття серед внутрішньо переміщених осіб.

Практичне значення роботи полягає в тому, що результати наукового дослідження можуть використовуватися при загально педагогічній та спеціальній підготовці майбутніх соціальних працівників на таких дисциплінах: соціальні ризики; актуальні проблеми та соціальні послуги; інновації в соціальній роботі, соціальна робота з групами клієнтів тощо, також на курсах підвищення кваліфікації соціальних працівників.

Наукова новизна дослідження полягає у тому, що

дістало подальший розвиток

- удосконалення роботи з внутрішньо переміщеними особами на ринку праці на основі зарубіжного досвіду;

- рекомендації щодо поліпшення подальшого працевлаштування внутрішньо переміщених осіб та особливості роботи соціальних працівників з даною категорією клієнтів.

Експериментальна база: дослідно-експериментальна робота проводилась на базі Миколаївського обласного центру зайнятості.

Апробація. Матеріали роботи доповідались на VIII Всеукраїнській науково-практичній конференції молодих вчених «Наука. Студентство. Сучасні тенденції становлення нової школи в Україні: компетентісний підхід у підготовці сучасного педагога» (м. Миколаїв, 2017 р.); XXI всеукраїнській науково-практичній конференції «Могилянські читання – 2018: Досвід та

тенденції розвитку суспільства в Україні: глобальний, національний та регіональний аспекти: «Формування професійних компетентностей учнівської та студентської молоді в межах STEM-освіти» (м. Миколаїв, 2018 р.); XIII міжнародній науковій конференції «Ольвійський форум – 2019: Стратегії країн Причорноморського регіону в геополітичному просторі: «Залучення патріотично активної молоді до розвитку громадянського суспільства як чинник соціальної безпеки України» (м. Миколаїв, 2019 р.).

Публікації. Результати дослідження представлено у чотирьох опублікованих роботах (тезах до конференцій).

Структура роботи. Магістерська робота складається з трьох розділів та дев'яти підрозділів, списку використаних джерел у кількості 50 найменувань, додатків. Загальний обсяг роботи становить 114 сторінки, обсяг основного тексту – 96 сторінок.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовується актуальність теми магістерської роботи, представлено мету і завдання, визначено об'єкт та предмет, сформульовано методологію і експериментальну базу дослідження, показано наукову новизну, теоретичну і практичну значущість отриманих результатів, апробацію результатів.

У першому розділі **«Теоретичні основи дослідження внутрішньо переміщених осіб у сфері зайнятості»** було проаналізовано такі основні поняття, як «вимушені переселенці», «внутрішньо переміщені особи», «зайнятість», «трудові ресурси», «зайнятість населення», «державна служба зайнятості». Визначено те, що поява внутрішньо переміщених осіб – це так званий феномен в українському суспільстві і великий виклик саме для соціальної політики країни, системи соціальних служб та соціальних працівників, адже раніше система соціальної підтримки не передбачала роботи з такою вразливою групою клієнтів, а фахівці не були підготовлені до

неї, не мали досвіду володіння належним методологічним інструментарієм для роботи.

Таким чином, вивчення потреб і проблем внутрішньо переміщених осіб, програми для такої вразливої групи не є новою практикою в усьому світі. Тому Україна при плануванні своїх соціальних програм доцільно має користуватися міжнародним досвідом. Актуальним видається осмислення таких перших кроків щодо української практики соціальної підтримки внутрішньо переміщених осіб, надання для них послуг первинного консультування й кризового втручання, співвідношення міжнародного та вітчизняного досвіду.

У другому розділі **«Внутрішньо переміщені особи в Україні: сучасні реалії»** було проаналізовано теоретичний аналіз проблеми соціально-психологічної адаптації внутрішньо переміщених осіб, який дозволив визначити її як процес інтеграції в систему соціально-психологічних зв'язків та стосунків, що виникають в новому соціальному середовищі їхньої життєдіяльності.

Такі особливості зумовлено переживанням психологічної травми вигнання, сформованими на цьому підґрунті соціальними установками та регламентовано ціннісно-нормативними позиціями, що транслиуються через міжособистісну та масову комунікацію. Процес інтеграції внутрішньо переміщених осіб здійснюється через набуття певного соціального статусу, коригування соціальних уявлень, переживань та поведінки, відповідності очікувань особистості та групи, до подолання соціальної адаптації.

Таким чином, визначення психологічних проблем, що виникають у осіб із таким особливим статусом в процесі їхньої адаптації, а також вивчення соціально-психологічних чинників суб'єктивного благополуччя внутрішньо переміщених осіб, розкриття їх комунікативно-інтерактивної природи є необхідною передумовою для вдосконалення соціально-психологічної роботи з особами цієї групи із підвищення рівня їхнього суб'єктивного благополуччя та якості життя.

Також досліджено основні проблеми на ринку праці, з якими стикаються внутрішньо переміщені особи, які свідчать про те, що успішна інтеграція та необхідний перехід від гуманітарної допомоги до довго термінованої допомоги сталого розвитку здебільшого залежать від забезпечення зайнятості, тому у центрі уваги державної політики та програм допомоги внутрішньо переміщеним особам має бути підвищення їх шансів на зайнятість та покращення доступу до робочих місць.

Виходячи з вищесказаного варто зауважити, що для результативного та належного працевлаштування внутрішньо переміщених осіб, є необхідність створювати належні умови для реалізації підприємницького потенціалу для переселенця і тим самим включаючи розвиток публічно-приватного партнерства із залученням інвестиційних проектів до реалізації суб'єктів малого та середнього підприємництва, у тому числі заснованих внутрішньо переміщеними особами. В першу чергу також потребує удосконалення робота центрів зайнятості, поширення найкращих практик роботи з внутрішньо переміщеними особами і звісно запровадження спеціальних програм сприяння зайнятості серед переселенців.

У третьому розділі **«Дослідження особливостей роботи з внутрішньо переміщеними особами у сфері зайнятості»** - описано організацію, хід проведення та результати дослідження.

Для виявлення причин та можливого шляху вирішення проблем у сфері зайнятості серед внутрішньо переміщених осіб було розроблено програму емпіричного дослідження. У ході роботи для реалізації та проведення було використано метод опитування фахівця центру зайнятості та розроблено анкету для внутрішньо переміщених осіб.

Основні види анкетування розрізняють за об'ємом учасників, способом заповнення анкет та способом спілкування під час збору інформації. Нижче перелічені ті, що використовувались у дослідженні.

Пряме анкетування передбачає записування відповідей анкети власноруч самими опитуваними особами, а опосередковане – якщо ці відповіді записує анкетер.

Особисте анкетування передбачає безпосереднє спілкування анкетера з респондентом, а анкета заповнюється у присутності дослідника. Такий спосіб є більш зручним та інформативним і він дає можливість проконтролювати правильність та повноту заповнення анкет.

Роздаткове анкетування характеризується тим, що анкетер вручає анкети кожному учаснику, пояснює мету дослідження та завдання, консультує щодо техніки заповнення анкет і домовляється про термін та спосіб повернення.

Далі описано в які етапи проводилося анкетування.

I етап. Розробка документів про порядок анкетування, у якому чітко сформульована мета дослідження, визначена група, встановлено порядок проведення апробації, обробки результатів тощо.

II етап. Розробка анкети (підготовка варіантів анкети, проведення експертизи, ранжирування питань анкети, визначення коефіцієнтів, її апробація, коригування анкети).

III етап. Вибір шкали для обробки результатів.

IV етап. Проведення самого анкетування та збір даних.

V етап. Обробка результатів анкетування методами математичної статистики, узагальнення інформації, формулювання висновків, побудова прогнозів та рекомендацій.

Після проведення опитування фахівця центру зайнятості та анкетування внутрішньо переміщених осіб, порівнявши відповіді ми дійшли до наступних висновків, які в надалі будуть зображені на рисунках.

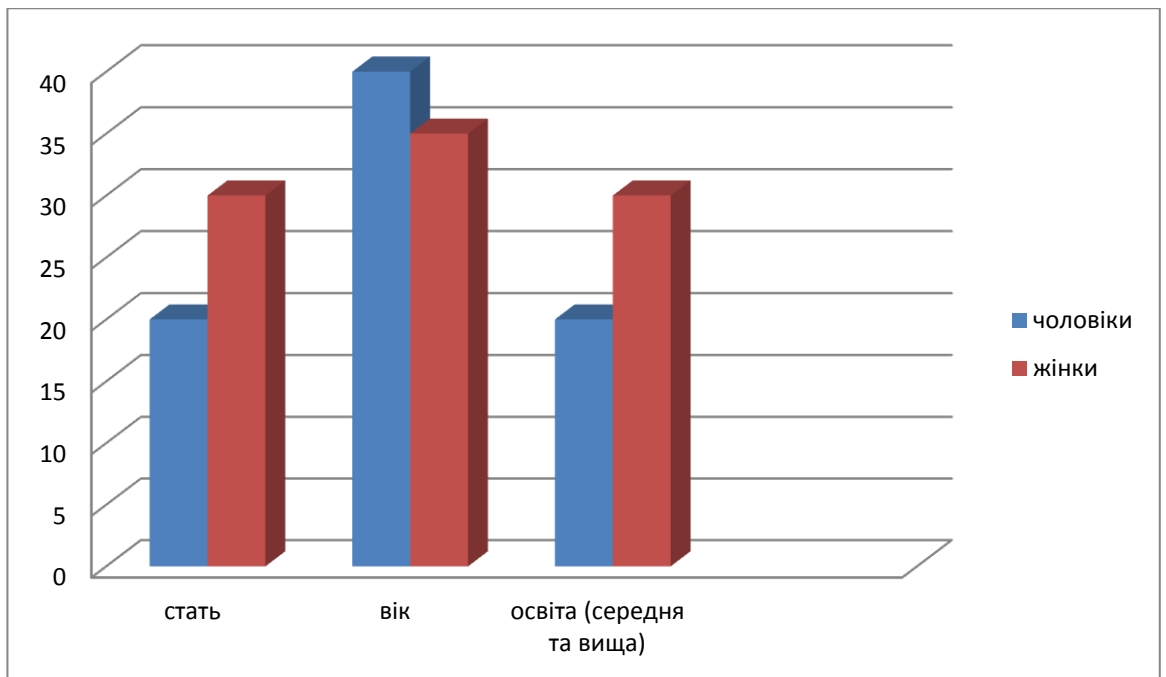

Рис. 3.1. Загальні відомості про внутрішньо переміщених осіб, що звернулися до центру зайнятості

На цьому рисунку нами було зображено, що переважна більшість опитаних з числа внутрішньо переміщених осіб є жінки (середній вік – 35 років), через брак роботи їм прийшлося звернутися до центру зайнятості, щодо чоловіків (середній вік - 40) для них ситуація трохи простіша, вони згодні були йти на робочі спеціальності а на крайній випадок в них був варіант піти в армію. Люди, які зверталися до центру зайнятості, в основному мали такі професії як: вчитель, кухар, економіст, водій, зварювальник, електрик тощо. Щодо освіти, у жінок і чоловіків переважає середня, тому центр зайнятості і пропонує їм навчання та перенавчання за тими спеціальностями, за якими вони працювали раніше в своїх містах та селах, до того як територія стала окупованою.

Основні причини безробіття серед внутрішньо переміщених осіб, які виділив фахівець-експерт, ми зобразили на рис. 3.2.

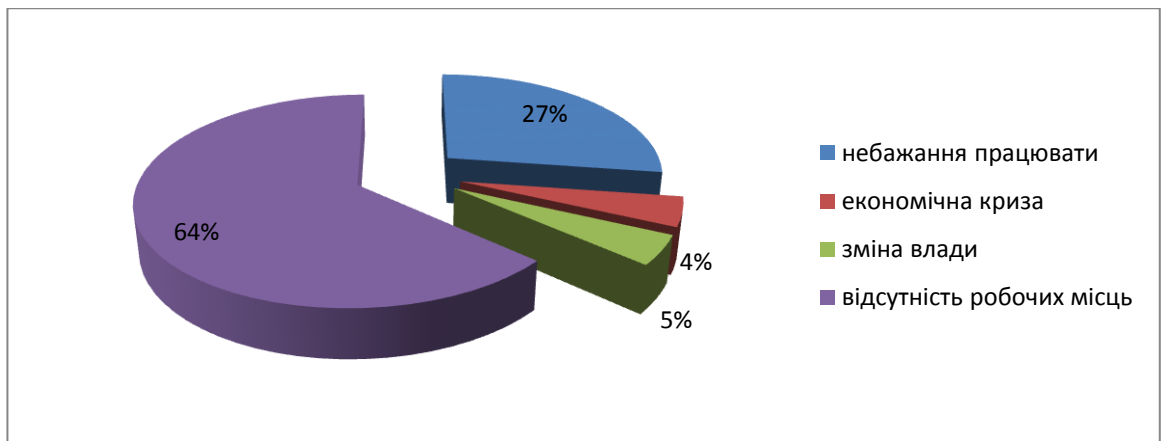

Рис. 3.2. Основні причини безробіття серед внутрішньо переміщених осіб

Як ми бачимо на рисунку, основною проблемою, яка була виділена серед всіх, все таки виступає відсутність робочих місць. Однак достовірніше було б сказати, що одним із механізмів, який на це впливає, досить часто стає та сама економічна криза, що отримала найменший відсоток серед опитуваних. Більшість не звертали на це увагу, а зосереджувались на основній проблемі, яка більш затребувана для цієї категорії. Звичайно були і такі респонденти, у який було виявлено небажання працювати, у зв'язку з тим, що їм просто не подобалася робота, яка пропонувалася у службі зайнятості, і вони чекали чогось іншого.

Основні причини втрати роботи серед внутрішньо переміщених осіб, які виділив фахівець-експерт, ми зобразили на рис. 3.3.

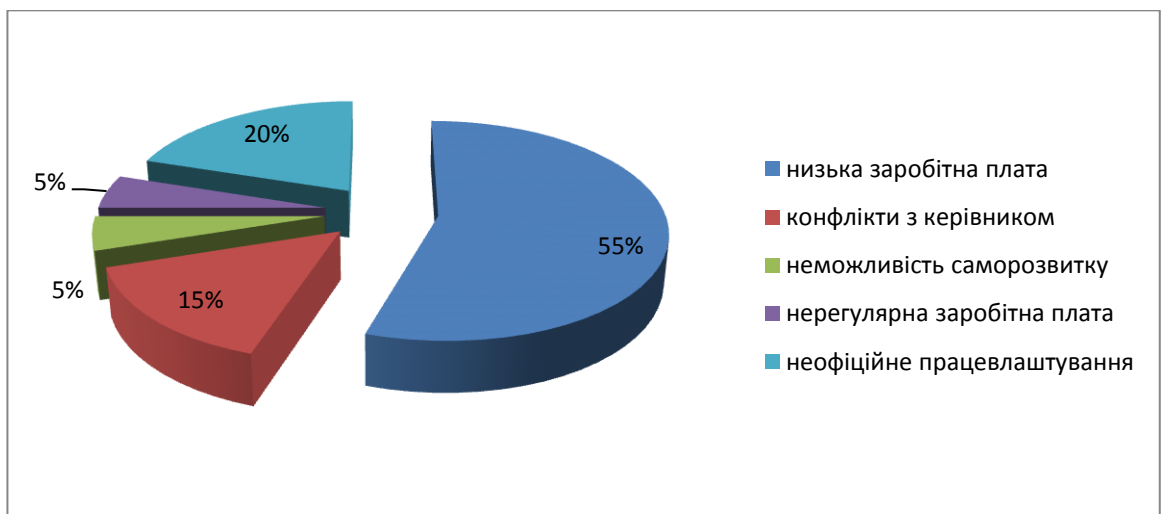

Рис. 3.3. Причини втрати роботи серед внутрішньо переміщених осіб

Серед основних причин втрати роботи, які ми можемо спостерігати на цьому рисунку, опитувані дали такі відповіді. Зокрема однією з основних є низька заробітна плата, на яку і скаржилися респонденти, навіть бувало таке, що деякі недобросовісні роботодавці навмисно занижували зарплатню через статус внутрішньо переміщеної особи. Далі як ми бачимо це неофіційне працевлаштування і конфлікти з керівником через що і виникали попередні проблеми.

На запитання стосовно можливих в майбутньому наслідків безробіття серед внутрішньо переміщених осіб, фахівець-експерт дав такі відповіді на рис. 3.4.

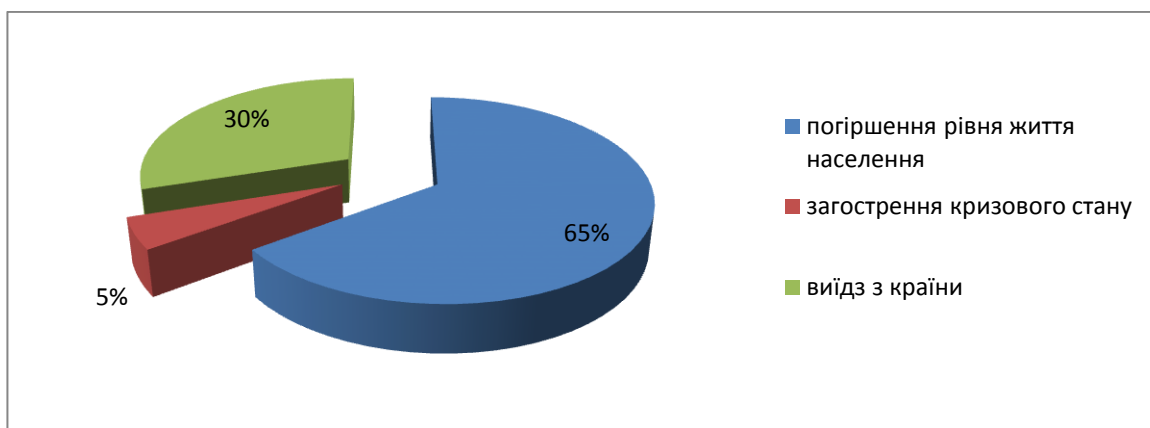

Рис. 3.4. Наслідки безробіття серед внутрішньо переміщених осіб

Як ми бачимо, на цьому рисунку зображено основні наслідки безробіття серед цієї категорії. Звичайно на першому місці буде значне погіршення рівня життя. Через цю проблему більшість громадян буде виїжджати за кордон як на заробітки, так і на постійне місце проживання, і досить малий відсоток стосовно кризового стану, який і грає ключову роль в цих наслідках.

У результаті дослідження причин безробіття серед внутрішньо переміщених осіб фахівцем-експертом було запропоновано такі шляхи даної проблеми, які зображені на рис. 3.5.

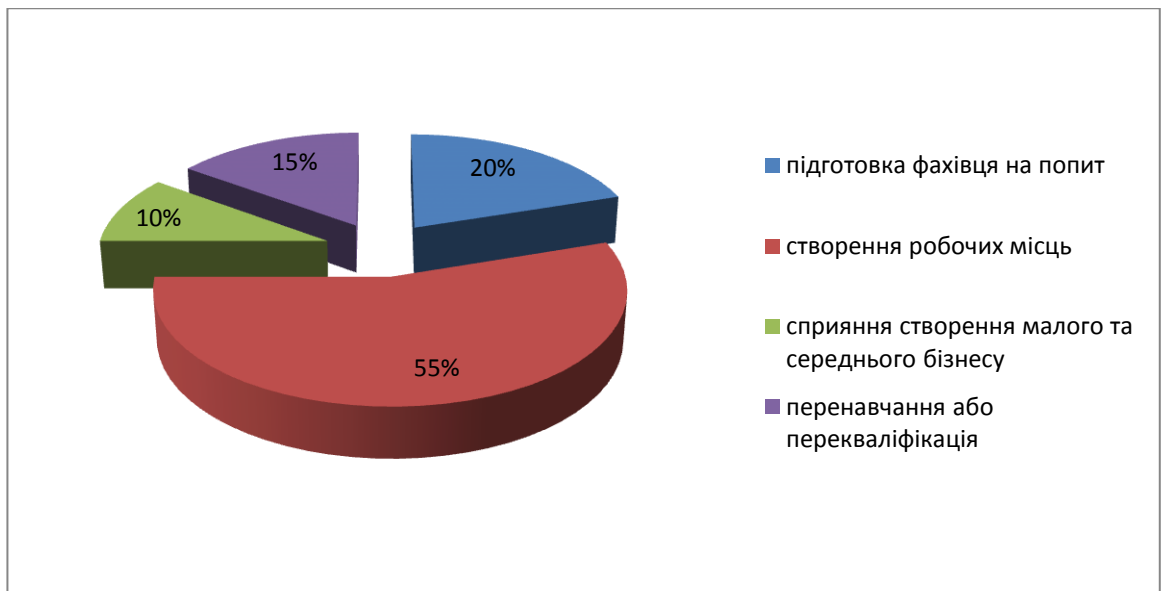

Рис. 3.5. Шляхи вирішення проблеми безробіття серед внутрішньо переміщених осіб

На цьому рисунку нами було позначено можливі шляхи вирішення проблеми, звичайно перше, що у всіх спало на думку, і з більшим відсотком було позначено саме створення нових робочих місць. Однак для кожної такої роботи потрібен фахівець на якого і буде попит, для цього і пропонується перенавчання і перекваліфікація центрами зайнятості.

Таким чином, можна виділити, що спеціалісти центру зайнятості в процесі роботи з внутрішньо переміщеними особами із застосуванням різних засобів впливу формують систему цінностей духовної сфери. Актуальним є також формування мотивації та зацікавленості клієнтів у власному працевлаштуванні. Людям з низьким потенціалом працевлаштування та низькою мотивацією до праці потрібна і психологічна підтримка на рівні підвищення самооцінки. Також обов'язковим є психологічна допомога у належній оцінці нахилів, здібностей та розширення уявлень клієнтів щодо своїх можливостей та намірів, формуванні прийняттого рівня прагнень, регулювання рівня самооцінки тощо.

ВИСНОВКИ

У даній роботі було проаналізовано особливості роботи з внутрішньо переміщеними особами у сфері зайнятості, у результаті чого було зроблено такі висновки й узагальнення.

1. У результаті аналізу основних понять дослідження було з'ясовано, що однією із вразливих категорій населення в нашій країні в останні роки є внутрішньо переміщені особи. Внутрішньо переміщені особи – це люди або групи людей, які були змушені залишити свої домівки або місця проживання для того, щоб уникнути наслідків озброєного конфлікту, ситуацій насильства, порушень прав людини. Також варто зазначити, що велику роль грає зайнятість – це в сукупності соціально-економічні відносини між людьми з метою забезпечити працездатне населення робочими місцями. Соціальна допомога внутрішньо переміщеним особам більше зосереджена на наданні правової, соціальної та психологічної підтримки.

2. Охарактеризовано досвід зарубіжних країн, що свідчить про те, що проблеми у сфері застосування серед найманої праці вирішуються досить оптимально, якщо орієнтуватися на досягнення соціальної злагоди та узгодження інтересів різних груп суспільства, а не на конфронтацію. Стрижнем такого соціального партнерства є принцип співробітництва між найманими працівниками та роботодавцями, який реалізується в узгодженнях проектів нормативно-правових актів, укладенні колективних угод та колективних договорів, у формах проведення переговорів, консультацій при прийнятті рішень соціальними партнерами на всіх рівнях.

На першому етапі після вимушеного переміщення в центрі уваги має бути задоволення таких життєвих важливих потреб, як тимчасове житло, харчування, медичні послуги. Оптимальним видається підхід, орієнтований на потреби, з особливою увагою до найменш захищених категорій населення.

Для розв'язання проблеми внутрішньо переміщених осіб необхідними є спеціальна законодавча база, адміністративні органи з її виконання,

координація зусиль різних відомств, а також належне фінансування з державного бюджету. Враховуючи обмеженість ресурсів в умовах конфлікту, значну допомогу можуть надати міжнародні організації, співпраця з якими повинна займати належне місце в рамках політики захисту внутрішньо переміщених осіб.

3. Визначено, що для внутрішньо переміщених осіб на початку їх адаптації на новому місці проживання найбільш цінною може бути інформаційна підтримка, згодом – інструментальна, і лише з плином часу – емоційна підтримка. У той же час, слід зазначити, що емоційна підтримка відіграє особливу роль в процесі соціально-психологічної адаптації, оскільки вона є особливо ефективною в якості протидії впливу різних стрес-факторів. Особливістю вимушено переміщених осіб в нашій державі є культурно-психологічна їх спорідненість із приймаючими громадами, їм добре знайомі і культура і мова, проте значно змінене є соціокультурне середовище, що вимагає налагодження нових соціальних зв'язків. В процесі соціально-психологічної адаптації цих осіб має відбуватися відповідність суспільно регламентованої поведінки та інтересів, ціннісних орієнтацій переміщених осіб й, одночасно, процеси злиття з соціумом без втрати власної індивідуальності.

4. Виокремлено основні проблеми, з якими зустрічаються внутрішньо переміщені особи на ринку праці, а саме: відсутність робочих місць, які б відповідали фаху; відсутність документів (трудова діяльність, освіта тощо), обмеженість у веденні малого бізнесу; обмежений доступ до фінансово-кредитних ресурсів; важка пристосованість до нових умов праці; невпевненість подальшого плану власних дій; низький рівень зацікавленості роботодавців у працівниках за відсутності трудового стажу чи досвіду; не знання своїх професійних схильностей тощо.

Важливою є роль Державної служби зайнятості та волонтерських організацій, що надають допомогу внутрішньо переміщеним особам у створенні базових навчальних курсів, що мають давати сучасні навички

пошуку роботи, включно з уміннями писати резюме та мотиваційні листи, поводитися на інтерв'ю із потенційним роботодавцем, користуватися соціальними мережами та сучасними комп'ютерними технологіями для пошуку роботи та безкоштовного навчання по Інтернету. Цільова група має передусім включати тих внутрішньо переміщених осіб, котрі або ще взагалі не працювали, або мали тривалу перерву у зайнятості, а також кваліфікованих спеціалістів і працівників, які тривалий час були на одній роботі.

5. Розроблено програму емпіричного дослідження з внутрішньо переміщеними особами для виявлення причин та можливого шляху вирішення проблем у сфері зайнятості серед внутрішньо переміщених осіб. Ця програма включає в себе опитування фахівця центру зайнятості та анкетування. Провівши дослідно-експериментальну роботу, ми дізналися про те, скільки внутрішньо переміщених осіб зверталось до центру зайнятості та яка кількість була працевлаштована, кого більше жінок чи чоловіків, їх освіту, які фактори впливають на самих внутрішньо переміщених осіб та на пошук відповідної для них роботи, з чим стикаються на новому робочому місці та чим це спричинено тощо.

Запропоновано такі основні шляхи вирішення проблем внутрішньо переміщеними особами у сфері зайнятості:

- Необхідність створення єдиного Інформаційно-аналітичного центру з метою накопичення всієї інформації (юридичної, економічної, медичної тощо) для координування всіх, хто бере участь у подоланні проблем внутрішньо переміщених осіб;

- інформування роботодавців про те, що згідно законодавства їм передбачено компенсацію витрат на оплату праці за працевлаштованих безробітних особливо з числа внутрішньо переміщених осіб;

- створення у базових центрах зайнятості коворкінг-центрів з метою успішної інтеграції внутрішньо переміщених осіб на місцеві ринки праці;

- професійна підготовка та перепідготовка, навчання та курси підвищення кваліфікації, консультування з основ малого бізнесу тощо;
- залучення внутрішньо переміщених осіб, які налагодили життя в регіоні, до спільного з фахівцем надання психологічної та консультативної допомоги;
- об'єднати та координувати зусилля та проекти волонтерських та громадських організацій та благодійних фондів, які будуть направлені на сприяння працевлаштуванню внутрішньо переміщених осіб.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ АВТОРОМ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

1. Пілієва В.Р. Особливості соціально-психологічної адаптації внутрішньо переміщених осіб до нового соціального оточення / В. Р. Пілієва // Могилянські читання – 2018 : Досвід та тенденції розвитку суспільства в Україні: глобальний, національний та регіональний аспекти» : XXI Всеукраїнська науково-практична конференція : тези доповідей наук. конференції «Формування професійних компетентностей учнівської та студентської молоді в межах STEM – освіти». – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2018. – С. 69–71.

2. Пілієва В. Р. Соціально-психологічна адаптація внутрішньо переміщених осіб до умов регіонального ринку праці як фактор соціальної безпеки / В.Р. Пілієва // Ольвійський форум – 2019 : стратегії країн Причорноморського регіону в геополітичному просторі : XIII міжнар. наук.-практ. конф. 6-10 черв. 2019 р., м. Миколаїв : програма і тези : міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених «Залучення патріотично активної молоді до розвитку громадянського суспільства як чинник соціальної безпеки України» / Чорном. нац. ун-т ім. Петра Могили. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2019. – С. 66-67.

3. Пілієва В.Р. Працевлаштування вимушених переселенців / В.Р.Пілієва // тези конференцій – VIII Всеукраїнська науково-практична конференція молодих вчених «Наука. Студентство. Сучасні тенденції становлення нової школи в Україні: компетентісний підхід у підготовці сучасного педагога». Збірник матеріалів VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених / за заг. ред. В.Д. Будака, О.Є. Олексюк. – Миколаїв: МНУ, 2017. – 352-353.

4. Пілієва В.Р. Правовий захист біженців, мігрантів та внутрішньо переміщених осіб: перспективи, проблеми, європейський досвід / В.Р.Пілієва // тези конференцій – Науково практична конференція «Лісабонський договір – 10 років після набуття чинності. Що змінилося у функціонуванні ЄС?». – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2019.

АНОТАЦІЇ

Пілієва В.Р. Особливості роботи з внутрішньо переміщеними особами у сфері зайнятості. – Рукопис.

Магістерська робота на здобуття академічного ступеня магістра за спеціальністю – 231 соціальна робота. – Чорноморський національний університет імені Петра Могили, Миколаїв, 2020.

Магістерська робота присвячена дослідженню особливостей роботи з внутрішньо переміщеними особами у сфері зайнятості. Проаналізовано понятійно-категоріальний апарат теми, охарактеризовано сучасні потреби і проблеми не тільки у сфері зайнятості та державного рівня, а також соціально-психологічні особливості цієї категорії населення.

Окрему увагу приділено дослідженню саме дискримінації в працевлаштуванні та повсякденному житті внутрішньо переміщених осіб на Миколаївщині та були надані рекомендації щодо удосконалення роботи з даною категорією осіб у сфері зайнятості.

Ключові слова: внутрішньо переміщена особа, зайнятість населення, працевлаштування, державна політика, ринок праці, державна служба зайнятості.

Пилюева В.Р. Особенности работы с внутренне перемещенными лицами в сфере занятости. - Рукопись.

Магистерская работа на соискание академической степени магистра по специальности - 231 социальная работа. - Черноморский национальный университет имени Петра Могилы, Николаев, 2020.

Магистерская работа посвящена исследованию особенностей работы с внутренне перемещенными лицами в сфере занятости. Проанализированы понятийно-категориальный аппарат темы, охарактеризованы современные потребности и проблемы не только в сфере занятости и государственного уровня, а также социально-психологические особенности этой категории населения.

Особое внимание уделено исследованию именно дискриминации в трудоустройстве и повседневной жизни внутренне перемещенных лиц на Николаевщине и были даны рекомендации по совершенствованию работы с данной категорией лиц в сфере занятости.

Ключевые слова: внутри перемещена лицо, занятости населения, трудоустройство, государственная политика, рынок труда, государственная служба занятости.

Piliyeva V.R. Peculiarities of work with internally displaced persons in the sphere of employment. – The Manuscript.

Master's work in obtaining the academic degree of a master in specialty - 231 social work. - Petro Mohyla Black Sea National University, Mykolaiv, 2020.

The master's thesis is devoted to the study of the peculiarities of work with internally displaced persons in employment. The conceptual categorical apparatus of the topic is analyzed, the modern needs and problems not only in the sphere of employment and the state level, but also social and psychological features of this category of population are characterized.

Particular attention was paid to the study of discrimination in employment and daily life of internally displaced persons in Mykolaiv region and recommendations were given on improving work with this category of persons in employment.

Keywords: internally displaced person, employment, employment, public policy, labor market, public employment service.